

PO TAURAGNŲ DANGUM

2009 KOVAS NR. 9 TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

Neseniai skaičiau vieną pasaką, kurią norėčiau pasekti ir Jums.

Karaliaus sūnus išmylejo, kaip dažnai atsitinka pasakose, keptėjo dukterį, kuri buvo neturtinga, bet graži ir vedė jį. Kelerius metus jie laimingai ir darniai gyveno. Tačiau mirus tėvui princas turėjo užimti karaliaus sostą. Ministrai ir patarėjai ėmė jį įtikinėti, jog vardan karalystės ateities jis turi išsižadėti nekylmingos žmonos ir vesti galingo kaimyninės šalies karaliaus dukterį. Tik tokios vedybos garantuos taiką ir gerovę.

Ministrai įkalbinėjo vis atkakliau, ir galų gale jaunas valdovas nusileido. Žmonai jis pasakė, kad privalo su ja išsiskirti ir ji turi grįžti į tėvų namus. Karalius leido pasiimti visa, kas jai rūmuose brangiausia. Tą vakarą paskutinį kartą abu vakarieniavo. Moteris, iš pažiūros atrodanti rami, vis pylė ir pylė vyno į karaliaus taurę. Po vakarienės karalius nugrimzdė į gilų miegą. Žmona apsupo jį antklode ir užsikėlė sau ant pečių. Kitą rytą valdovas pabudo keptėjo namuose ir nesuprato, kas atsitiko.

Žmona nusišypsojusi pasakė:

- Tu leidai išsinešti tai, kas man brangiausia. O tu ir esi visame pasaulyje man brangiausias.

O ką išsineštum tu?

Danguolė Grabauskienė

Alvydas Danauskas, seniūnas

Sveiki. 2008 metai prabėgo greitai. Ženkiausias tų metų darbas buvo Tauragnų miestelio gatvių apšvietimo tinklo atnaujinimas ir išplėtimas bei aikštės sutvarkymas įrengiant šaligatvį, apšvietimo žibintus. Pagal galimybes tvarkėme seniūnijos kelius. Kapitališkai sutvarkytas kelias Musteikiai – Rukšėnai, važiuojamąją dalį nužvyruojant, atnaujinant kelio griovius. Pradėti remontuoti Tauragnų – Juodiškių, Grašių – Papirčių keliai. Kapitališkai suremontuota pralaida kelyje Vilkablauzdė – Vidžiūnai. Šiais metais lėšų kelių priežiūrai turėsime mažiau. Manau, visi tą jau pajutome šią žiemą. Ką gi, dirbsime pagal galimybes, ieškosime įvairiausių išeičių iš keblesnių situacijų.

Vasaros metu, šalia visų privalomų darbų, numatome atnaujinti visus lieptus seniūnijos poilsiavietėse, nudažyti impregnanta medinius kryžius, stogastulpius. Didžiojoje Tauragno ežero poilsiavietėje, labai sumažėjus projektų finansavimui, darbai šiais metais dar neprasidės, tačiau žadama paruošti reikiamą dokumentaciją ir 2010 metais čia įrengti bent jau lieptus, valčių prieplauką.

Nutirpus sniegui, tuoj visi pradėsime tvarkyti aplinką. Ta proga primenu, kad atidžiau pasižiūrėtumėte į gyvatvores. Tai želdiniai, kurie labai puošia mūsų aplinką, tačiau reikalauja nuolatinės priežiūros. Dabar pats laikas patikrinti, ar Jūsų želdiniai netrukdo eismui, neužgožia šaligatvio ar kelkraščio (laisva erdvė virš jų turi

būti 2,5 m), važiuojamosios kelio dalies.

Visus želdinius, esančius namų valdoje, prižiūri žemės savininkai ir genėti bei kirsti juos galite sava nuožiūra, be jokių leidimų. Žemės ūkio valdoje esantiems medžiams kirsti jau reikalingas leidimas (kreiptis reikia į seniūniją). Beje, kiekvienas savininkas turi pasirūpinti, kad jo valdose esantys medžiai ar jų šakos netrukdytų elektros laidams.

Taip pat primenu, kad pagal Utenos rajono tarybos sprendimus Jūs turite būti sudarę ar atnaujinę anksčiau sudarytas sutartis su UAB „Utenos komunalininkas“ dėl atliekų išvežimo (tel.: 63800 arba 861521895).

Linkiu visiems žvalios pavasarinės nuotaikos, daugiau šypsočių, įkelti nors po vieną inkilą zylei ar varnėnui ir daug daug gražių sumanymų ir darbų.

*Pusę amžiaus su vilsting pirmyn žvelgi,
Antrą pusę – atgalios žvelgi su ilgesiu.
Šitaip visą amžių ir regi
vis tą patį toli, saulėj žvilgantį.*

(V. Giedra)

*Sveikiname jubilatus, telydi Jus gera sveikata, prasmingi darbai
ir šviesios mintys.*

Sausio mėnesį

60 metų suėjo **Juditai Šukienei** iš Maleckazemio kaimo, **Veronikai Stundžienei** iš Sėlės kaimo ir **Nastei Kurmienei** iš Šuminių kaimo;

70- metų šventė **Elena Gražina Klimanskienė** ir **Natalija Valkauskienė** iš Maleckazemio bei **Jonas Šarka** iš Tauragnų;

75-eri suėjo **Natalijai Čiačienei** iš Bajorų kaimo, **Emilijai Grašienei** iš Grašių kaimo ir **Bronislavai Želėnienei** iš Skroblaus kaimo;

80 metų – **Stanislavai Augustienei** iš Inkartų, **Adelei Bikelienei** iš Stūglių kaimo;

90 metų – **Onai Musteikytei** (Pilkėnių k.).

Vasario mėnesį

50-metį šventė **Stasys Berniūnas** iš Tauragnų;

70-metį šventė **Bronislavas Mackevičius** iš Tauragnų;

75-eri suėjo **Angelijai Šinkūnienei** iš Taurapilio kaimo;

85 – eri – **Juozui Brinzai** iš Klykių kaimo ir **Elenai Šinkūnienei** iš Vilkablauzdės;

Kovo mėnesį

50-metį šventė tauragniškę **Nijolė Šuminienė** ir **Rimantas Valys** iš Klykių kaimo;

60 metų suėjo **Vitalijai Vijeikienei** ir **Kaziui Aleknai** iš Tauragnų bei **Bronislovui Laurinavičiui** iš Bajorų kaimo;

70 metų suėjo **Onai Vaičiūnienei** iš Balčių ir **Kazimierui Stundžiai** iš Tauragnų;

75-metį šventė tauragniškęs **Elena Šinkūnienė** ir **Bronislava Vaišnorienė**;

80-metį šventė **Julijona Šimkūnienė** (Klykių kaimas), **Aldona Elena Valienė** iš Vilkablauzdės;

85-metį – **Marijona Bilaišienė** iš Grašių kaimo ir **Ona Stanislovaitienė** iš Tauragnų;

Apie Velykas

Velykos nėra švenčiamos fiksuotą metų dieną pagal Grigaliaus kalendorių. Jų data priderinta prie žydų šventės, kurios data nustatoma pagal mėnulio kalendorių.

Velykos švenčiamos pirmąjį sekmadienį po pirmos pilnaties po pavasario lygiadienio.

Taigi Velykų data įvairiais metais gali kisti nuo kovo 22 iki balandžio 25 dienos.

Velykų datos 2000-2010 metais

2000 m. - balandžio 23 d.

2001 m. - balandžio 15 d.

2002 m. - kovo 31 d.

2003 m. - balandžio 20 d.

2004 m. - balandžio 11 d.

2005 m. - kovo 27 d.

2006 m. - balandžio 16 d.

2008 m. - kovo 23 d.

2009 m. - balandžio 12 d.

2010 m. - balandžio 4 d.

Bendruomenėje**Trumpai**

(apžvelgė Danguolė Grabauskienė)

**Dalyvaujame konkurse
„Čia gera gyventi“**

Siekdamas suaktyvinti bendruomeninį kaimo judėjimą, Europos Parlamento Sąjungos už Tautų Europą narys dr. Eugenijus Maldeikis inicijavo konkursą Lietuvos kaimo bendruomenėms „Čia gera gyventi“. Jo tikslas – pristatyti savo miestelio ir kaimo gražesnio gyvenimo labui nuveiktus darbus, apie kuriuos išgirstų visa Lietuva, paremti ir paskatinti kaimo bendruomenių, gyventojų iniciatyvas. Kaimo bendruomenės turėjo konkursui parengti prisistatymą iš 3 dalių: situacijos analizę, nuveikti darbai, ateities darbai – ko ketinama imtis ateityje, kad gimtajame miestelyje ar kaime būtų gražiau ir patogiau gyventi. Visus konkursui pateiktus prisistatymus (jų gavo apie keturiasdešimt) vertino suburta komisija, o komandos, kurių darbai bus pripažinti geriausiais, keliaus į Belgijos sostinę Briuselį.

Mūsų bendruomenė taip pat dalyvavo šiame konkurse ir sukūrė filmuką, kurį ir pateikė komisijos vertinimui. Balandžio 3 dieną kartu su visais dalyvavusiais konkurse esame pakviesti į šventinį renginį Kaune, kuriame paaškęs tos komandos, kurios važiuos į Briuselį. Patekti tarp laimingųjų, žinoma, būtų šaunu, tačiau nepaisant to, kaip konkursas baigsis, manau, kad mūsų darbas nenuėjo veltui, ir sukurtą filmuką būtinai parodysime visiems bendruomenės nariams per bendruomenės Gimtadienio šventę. Dėkoju šauniai komandai, kuri kūrė filmuką, o ypač jaunajai kartai, be kurių pagalbos sunku būtų buvę išsiversti. Mums talkino Jovita ir Kristina Tartilaitės ir Gytis Juknevičius, kuris sumontavo visą medžiagą.

bendruomenės nariams. Patalpas planuojame baigti remontuoti balandžio pabaigoje. Kartu vyks ir bendruomenės Gimtadienio šventė. Planuojame, kad renginys vyks gegužės 1 dieną.

Utenos savivaldybei pateikti du projektai: pilietinio ugdymo (rašė Bronė Juknevičienė) ir „Sveikos gyvensenos ugdymas bendruomenėje“ (rašė D. Grabauskienė). Laukiame atsakymo, ar projektai bus finansuoti.

Svečiomės Linkmenų (Ignalinos r.) moterų užimtumo centre, jų penkerių metų Gimtadienio šventėje

Iki gegužės mėnesio Jūs dar galite pervesti 2 procentus pajamų mokesčio sumos į Bendruomenės sąskaitą. Ačiū visiems, kurie tai jau padarė (šiuo metu pervadė per 30 žmonių). Rugpjūčio mėnesį planuojame organizuoti pažintinę ekskursiją į Klaipėdą, Palangą, Nidą, aplankant Mosėdį, Orvydų sodybą ir kt. Dalis kelionės išlaidų bus dengiama iš pernai metais surinktos sumos.

Pilietinės atsakomybės fondas (PAF) finansavo mūsų bendruomenės projektą „Bendruomenės patalpų atidarymo šventė“ (rengė D. Grabauskienė). Skirta 1500 Lt. Pinigai bus panaudoti lankstinuko ar kalendoriaus apie bendruomenės veiklą leidybai bei prizams aktyviausiems

**Vygantas Varneckas, teatro „Mokas“
režisierius**

Teatras „Mokas“ tūkstantmečio renginiuose

Teatriniai renginiai Tauragnuose – nesibaigianti estafetė. Šimtames tradicijas puoselėjantis teatras „Mokas“ įtrauktas į respublikos „nematerialaus kultūros paveldo vertybių“ sąrašą, todėl daug darbo teko atlikti surenkant archyvinę medžiagą: filmavimo, foto nuotraukas, spaudos atsiliepimus, diplomus, padėkų raštus. Darbas kruopštus, reikalaujantis atidumo ir konsultacijų, tuo labiau – neįprastas, naujas. Kodėl prakalbau apie tai? Teatras, suvaidinęs spektaklį, jokios išliekamosios vertės neturi, tačiau užfiksuotas foto nuotraukose ar nufilmuotas, įgauna neįkainojamą vertę. Tai ir prisiminimai, ir dokumentinė – studijinė medžiaga, aptariant spektaklius.

Teatras „Mokas“ – vienas iš seniausių Tauragnų kultūros centro kolektyvų. Šiuo metu teatras ruošia dvi premjeras: Jono Martino „Padovanoti 1000 eurų“ ir Vyganto Varnecko poetinę dramą – legendą „Mokas“. Spektakliuose vaidina Dominykas Aleksiūnas, Jonas Belopetravičius, Alvydas Danauskas, Vidas Juknevičius, Elena Juodienė, Aldona Kirkienė, Antanas Skliaustis, Inga Šinkūnienė, Paulina Šinkūnienė, Ramūnas Tumėnas, Ona Vaišnorienė, Valda Žebelienė ir keletas naujų artistų. Neatsitraukdami nuo savo kasdinių darbų, artistai randa laiko repetuoti. Koks tai atsakingas darbas, reikalaujantis valios ir sielos pastangų, žino tik tas, kuriam tenka arba teko vaidinti. Ne be reikalo sakoma: „Tauragnai – vaidintojų kraštas“.

Norint gerai pasirodyti, reikia gerai pasiruošti. Siekiant gražių akimirų, viskas priklauso nuo atkaklaus darbo. Tokia teatro specifika. Tik vaidinant ir ruošiant premjeras – teatras gyvas.

Valda Žebelienė

Ir mes mokam duonelę kepti...

Niūrią, vėjuotą ir visai nepavasarišką kovo pradžios popietę grupė Tauragnų seniūnijos darbuotojų ir miestelio gyventojų vyko į Arklio muziejų, esantį

Anykščių rajone, Niūronių kaime. Tai buvo seniai planuota ekskursija į visoje Lietuvoje gerai žinomą etnografinę sodybą, kurioje vykdomos edukacinės programos apie šv. Kūčių, Kalėdų, Velykų papročius, duonos kepimą ir kt.

Vos atvykę į vieną iš muziejaus trobų, daugelis pasijutome tarytum sugrįžę į tolimą vaikystę. Trobos langus puošė popieriniai karpiniai, niekuo nesiskiriantys nuo įmantriausių nertų užuolaidėlių. Nuo kaimiškos duonkepės krosnies sklido maloni šiluma. Mediniai stalai buvo taip nušveisti, kad atrodė kaip nupoliruoti. Nežinia kelių kartų žmonės prie jų sėdėjo. Muziejininkė visus pakvietė prie vaišių stalo, ant kurio puikavosi kaimiški patiekalai. Visiems labai patiko krosnyje keptos bulvės su sviestu. Vaišinėmės namine duona, kumpiu, lašūnukais, varškės sūriu su medumi ir kitais kaimiškais valgiais. Muziejininkė mums pasakojo, kaip buvo įkurtas muziejus, iš kur buvo atgabenti ir perstatyti trobesiai. Paskui papasakojo apie duonelės užmaišymą, rūgimą, minkymą, kepimą. Pavalgę, visi turėjome iš tešlos pasidaryti po duonos kepalėlį, kuris iš karto buvo pašautas į krosnį. Kol duonelė kepė, pavaikščiujom po kitus muziejaus pastatus. Mums papasakojo apie arklių veisles, auginamas Lietuvoje. Parodė praėjusio amžiaus pradžios gaisrinės įrangą ir papasakojo, kaip buvo gesinami gaisrai. Paskui pamatėm įvairius vežimus, roges. Stebėjom kalvio darbą ir gėrėjomės jo nukaltais daiktais. Po geros valandos sužvarbę grįžome į trobą, kurioje kepė mūsų duonelė. Mus pasitiko jauki šiluma ir nuostabus kepančios duonutės kvapas. Vėl sėdome prie vaišių stalo, ant kurio garavo krosnyje virti šonkauliukai su troškintais kopūstais ir bulvėmis. Gėrėme puikią lietuviškų žolelių arbatą su medumi. Besivaišinant ir mūsų duonelė iškepė. Kiekvienas pasiėmė po savo darytą kepaliką ir atsisveikinę su šeimininke grįžome į namus.

Tai buvo tikrai puiki kelionė, kurią dar ilgai atsiminsim.

Aldona Kirkienė

Tauragniškiai ūkininkai mokosi

Nemažai Tauragnų seniūnijos ūkininkų dalyvavo kvalifikacinio tobulinimosi kursuose, kurie vyko sausio bei vasario mėnesiais. Žiemos metu žemdirbiai galėjo šiek tiek daugiau atsipūsti nuo vasaros ar rudeninių darbų, todėl rengiami mokymai buvo pačiu laiku. Sausio mėnesį vyko trijų dienų kursai, kurių tema „Ekonominės veiklos planavimas ir finansavimo galimybės“. Labai puikiai mokymus pravedė lektorė Nijolė Šileikienė iš Alantos profesinio mokymo centro. Susirinko 13 ūkininkų. Vasario 11 d. Žemės ūkio rūmų atstovas Utenos rajone Povilas Žemaitis pravedė mokymus apie agrarinę aplinkosaugą. Šiuose mokymuose dalyvavo 15 žemdirbių. Vasario 24 d. buvo kalbama apie taisyklingą karvių melžimą. Mokymus pravedė svečias iš Kauno veterinarijos akademijos. Dalyvavo 14 klausytojų. Aktyvus ūkininkų dalyvavimas parodė, kad mokymai iš tiesų labai reikalingi. Ūkininkai patobulino savo turimas žinias, aktyviai diskutavo, kėlė jiems rūpimus klausimus. Pertraukų metu klausytojai buvo vaišinami kava, saldumynais, pietumis.

Po vykusių mokymų paprašiau klausytojų pareikšti savo nuomonę.

Rimantas Antanas Gineitis: „Esu patenkintas dėstoma programa ir aktualių klausimų aptarimu, vykusių diskusijos forma. Tokie seminarai praplečia ūkininko akiratį ir pagilina žinias“.

G. Stundžia: „Man patiko, sužinojau daug naujo ir noriu, kad tokie seminarai vyktų dažniau“.

Bronė Sliesoravičienė: „Būtų gerai, kad pateikti klausytojų klausimai pasiektų ir įstatymų leidėjus. Ačiū už pateiktas žinias“.

Juozas Danauskas: „Įdomu ir naudinga!“

G. Valkauskas: „Tokie užsiėmimai yra prasmingas laiko praleidimas. Nuostabu!“

Loreta Katinienė: „Kad tokių užsiėmimų būtų kuo dažniau. Ne tik sužinom naujų žinių, bet ir nemokamai maitina“.

Alizas Umbrasas: „Krizės metu labai naudinga ir aktualu. Galima išmokyti išgyventi, reikia tokius seminarus organizuoti tankiau“.

Daiva Rapnikienė: „Patiko, sužinojau kažką naujo, įdomu buvo pabendrauti su susirinkusiais žmonėmis ir atitrūkti nuo ūkio darbų“.

Mokykloje

Kovo pradžioje dešimtokai šventė Šimtadienį. Jų mintys apie renginį.

Man patiko, kad devintokai su auklėtoja stengėsi mums suruošti renginį, kad jis būtų įdomus, ir, manau, jiems pavyko. Man labiausiai patiko istorijos pamoka. **(Linas)** Viskas buvo gerai, tik buvo nuobodoka, nes iš devintos klasės buvo mažai mokinių. **(Gaudentas)**

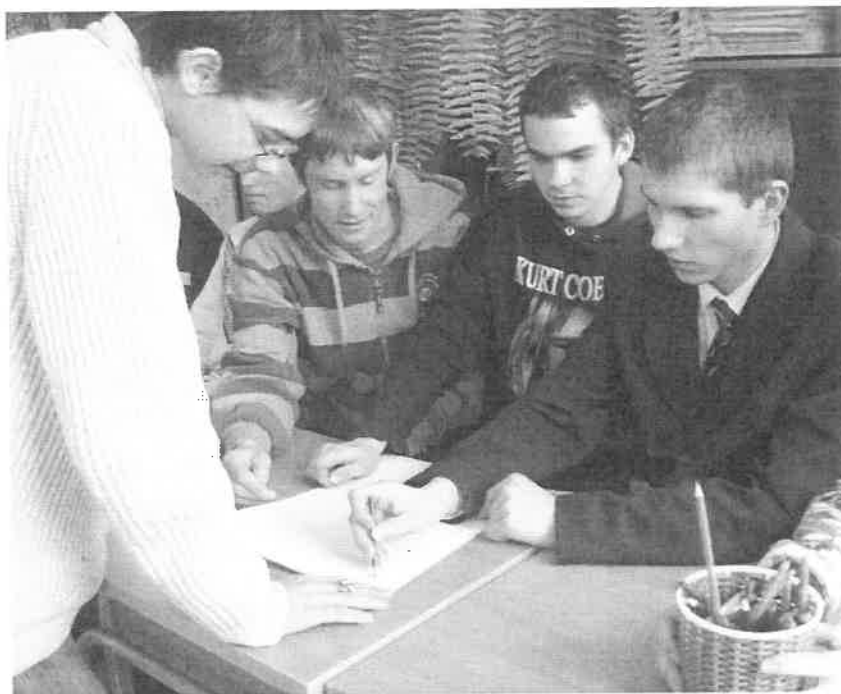
Buvo įdomu, tik nepatiko, kai reikėjo per „technologijų“ pamoką valgyti želė be jokio įrankio... **(Donatas)** Buvo linksma „egzaminus“ laikyti: valgyti želė, sportuoti, bet nepatiko ieškoti kalendoriaus, nes pasijutau kaip koks kvailys lakstantis be vietos. **(Laimis)**

Niekas labai neįstrigo, nes skubėjau namo, o iš pamokų geriausia buvo kūno kultūra. **(Rytis)**

Man šventėje viskas patiko: sporto pamoka, kalendoriaus ieškojimas. O svarbiausia, kad baigiu 10 klasių. **(Andrius)**

Tikrinamas fizinis pasirengimas

Dešimtokai atlieka užduotis

„Pusė pažymėjimo“ jau rankose... Kita pusė – birželį.

Lolita Lauciuvienė, pavaduotoja ugdymui

Tauragnai istorijos vingiuose

Kovo 11 – ają nušvitus pirmiesiems pavasario saulės spinduliams tauragniškaiai rinkosi į kultūros centrą švęsti trigubos šventės: Eugenijos Šimkūnaitės gimtadienio, prieš 11 metų jos vardu pavadintos pagrindinės mokyklos vardadienio, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos bei Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo sukakties.

Šventę sveikinimo kalba pradėjo Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas, mokyklos direktorė Eugenija

Kamarauskienė. Taurapilio Krivis – Jonas Belopetravičius - šventės dalyvius „vedė“ klaidžiais Tauragnų istorijos vingiais, pasakodamas šio krašto istoriją nuo neatmenamų pagonybės laikų.

Renginio metu buvo rodomas išlikusių nuotraukų albumas, menantis mokyklos istoriją. Dideliame ekrane, vartant senove dvelkiantį mokyklos istorijos albumą, ne vienas tauragniškis matydamas save, artimuosius, draugus ar pažįstamus, turėjo galimybę grįžti į brangius prisiminimus, kai jie dar buvo mokiniai ar mokytojai. Šventės dalyviai kino juostoje „susitiko“ su garsia, mylima ir gerbiama kraštie, dažnai dar Raganos vardu vadinama, Eugenija Šimkūnaite. Buvo rodoma filmuota ištrauka iš jos 75-čio minėjimo, kurioje Eugenija Šimkūnaitė jai būdinga autentiška tarme dalijasi savo gilia išmintimi.

Mokiniai šventei parengė programą „Amatų gatvė“. Septintokai ir aštuntokai į pagalbą pasikvietė aštuntokės Monikos tėvelį Vaidą Lingę, klasių vadoves Vilną Valienę ir Stasę Šimkūnienę pristatė kalvystės amatą. 8-9 klasės kartu su klasių vadovėmis Brone Juknevičiune ir Danguole Grabauskienė supažindino su drožybos amatu. 5-6 klasė su vadove Dalia Kondratiene vaizdžiai perteikė sunkią senovės moterų buitį, rūpesčius ir kasdienius darbus.

Tautodailininkė Elena Juodienė pristatė pynimo iš vytelių amatą, o žolininkė Judita Musteikytė paporino linksną istoriją apie meilės žolę „liubčiką“, vaistažolių mišiniais apdovanojo svečius. Dirbdamos įvairius darbus lietuvės mėgo dainuoti. Renginyje skambėjo melodingos senovinės dainos, kurias atliko Tauragnų kultūros centro moterų ansamblis, vadovaujamas Vilmos Valienės.

Džiugu, kad į šventę susirinko ne tik tauragniškaiai, prigužėjo svečių ir iš kitų miestų. Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, mielai į renginį atvyko Eugenijos Šimkūnaitės paramos ir labdaros fondo nariai: prezidentas Romas Pakalnis, pirmininkė Birutė Karnickienė, Levutė Jenkeliūnienė, Živilė Lazdauskaitė, etnologė Gražina Kadžytė. Šventėje dalyvavo Utenos kultūros skyriaus vyr.

specialistė. Zita Mackevičienė. Pirmą kartą renginyje dalyvavo Kauno Žolinčių akademijos nariai. Prezidentė Danutė Kunčienė pristatė duonutės kelią. Ji pasakojo, kaip seniau žmonės duonutę gerbė, mokė ją tausoti, ragino mylėti gamtą motinėlę, pažinti augalus, džiaugtis žemelės maitintojos duodamomis gėrybėmis. Viešnia dalijo duonos raugą, kad moterys pačios išmokytų kepti natūralią duoną, visus vaišino pačios kepta rugine duonute, pabarstyta prieskoniais iš įvairių žolelių, o rugio varpomis papuoštą duonos kepalą įteikė mokyklos direktorei Eugenijai Kamarauskienei. Ji taip pat perdavė neįkainojamą dovaną mokykloje esančiam E. Šimkūnaitės muziejui - Eugenijos Šimkūnaitės laiškus, gydymo receptus.

Šventės pabaigoje svečių kalbose atsispindėjo ir šių dienų sunkmečio realijos, tačiau, pasak svečių, jei rankos moka ir nori dirbti, bus ir duonos, o kai yra duonos – nebus bado. Tokiomis optimistinėmis nuotaikomis baigėsi renginys „Tauragnai istorijos vingiuose“.

Kalvėje

Duonelę atvežė svečiai iš „Žolinčių akademijos“

Kalba etnologė Gražina Kadžytė

Tauragnų istoriją apžvelgia žynys – Jonas Belopetravičius

*Lietuva nuo 1992 m. kovo 20 d. oficialiai
mini Pasaulinę žemės dieną. Ši diena
švenčiama visose pasaulio šalyse.*

**Kovo mėnesį 5-10 kl. moksleiviai dalyvavo
Utenos gamtos apsaugos departamento
organizuotame rašinių konkurse
„Gamta apgins mūsų meilę“.**

Geriausiais pripažinti aštuntoko **Mato Vijeikio** ir dešimtoko **Laimono Berniūno** rašiniai. Jiems kartu su kitais rajono moksleiviais bus surengta ekskursija į Molėtų Etnokosmologijos centrą. Vertingais albumais apie gamtą, kalendoriais apdovanoti dar aštuoni mokiniai. Tai penktokė **Justė Kamarauskaitė**, šeštokė **Gintarė Kunickaitė**, septintokai **Kipras Balčiūnas** ir **Svajūnė Znebitė**, aštuntokės **Monika Lingytė** ir **Auksė Rapnikaitė**, devintokė **Asta Gaižutytė** ir dešimtokas **Donatas Kirka**.

**Spausdiname keletą minčių iš mokinių rašinių.
(parinko Danguolė Grabauskienė)**

„Aš nesu labai gera ir kartais numetu popierėlį, bet nešiukšlinu prie ežero, pasodinu medelį, nedarau gamtai žalos. Argi negalim mes visi nemėtyti šiukšlių, nedeginti plastmasės?“ (**Sandra, 5 kl.**)

„Myliu gamtą, myliu grožį. Man visai nesunku pakelti numestą šiukšlę. Patinka tvarkyti mokyklos mišką, kelti į medžius inkilus, grėbti lapus. Smagu būti gamtoje ir ja rūpintis. Man nepatinka netvarka gamtoje, todėl mylėkime miškus, auginkime medžius, nedeginkime žolės, netrypkim skruzdėlynų. Juk gamtą apgins tik mūsų meilė.“ (**Gintarė, 6 kl.**)

„Jeigu Labės ežero pavėsinė prakalbėtų, ji neleistų čia eiti negeriams žmonėms, lieptų ją sutvarkyti, neleistų rašinėti ant sienų, pjaustyti ar net deginti.“ (**Iveta, 6 kl.**)

„Pati žinau, ką reiškia tvarkyti paliktus šiukšlynus, tai nemalonu. Šiukšlės kartais būna šlapios ir labai dvokia. Jeigu mes nešiukšlintume, tai nereikėtų ir tvarkyti. Tada būtų labai gražu, ir oras būtų neužterštas, tiesiog būtų gera grožėtis gamta. Juk gamta – dalelė mūsų.“ (**Skaistė, 6 kl.**)

„Svarbiausia gamtą mylėti, prižiūrėti kiekvieną dieną, o tada ji bus nuostabi. Tik mūsų meilė ir supratimas išgydys gamtos žaizdas.“ (**Kipras, 7 kl.**)

„Aš neteršiu gamtos. Man svarbu, kaip viskas atrodo aplink mane. Tikrai nenoriu gyventi ten, kur daug šiukšlių, aš noriu gyventi, kur švaru, kur gražu pažiūrėti į gamtą. Manau, kad ir kiti to nori. Todėl jei mylėsi gamtą ir saugosi ją, ji atsilieps tau tuo pačiu.“ (**Svajūnė, 7 kl.**)

„Jokia agitacija, jokie draudimai ar baudos, jokie įstatymai nepadės apsaugoti gamtos nuo mūsų pačių.

Tai gali padaryti tik meilė gamtai. Tad džiaukimės gamta, kol dar galim laisvai ją pamatyti. Kol nemokam pinigų, norėdami ją pasigrožėti. Reikia vertinti tai, ką turime, kad vėliau netektų gailėtis.“ (**Auksė, 8 kl.**)

„Gal tada, kai gyvensime pilkame pasaulyje ant smėlio be jokios gyvybės ir žalumos, gal tada suprasime, kaip blogai elgėmės...“ (**Laura, 8 kl.**)

„Aš esu jaunasis šaulys, ir tai neleidžia man būti abejingam gamtos teršimui ir niokojimui. Su kitais šauliais dažnai rengiame „pasivaikščiojimus“ po lankytinas ir saugotinas vietas. Tokių „pasivaikščiojimų“ tikslas – surinkti kitų paliktas šiukšles. Manau, šiukšlina tik neišsilavinę ir asocialūs žmonės.“ (**Matas, 8 kl.**)

„Man gaila tų žmonių, tų gamtos mylėtojų, kuriančių įvairiausius projektus, kurie skatina mylėti gamtą, kurie bando atverti žmonėms akis, kad jie pamatytų tikrąją gamtos grožį. Gaila man jų todėl, kad toks darbas, mano manymu, yra bergždžias. Žmonės vis vien daro savo. Labai norėčiau surasti priemonių, kurios paveiktų žmonių sąmonę ir įskiepytų jiems įprotį nešiukšlinti ir tausoti aplinką.“ (**Monika, 8 kl.**)

„Gamtą galima nuniokoti akimirksniu, tačiau ją atstatyti būtų neįmanoma arba reikėtų daug laiko. Jei mes ir toliau šiukšlinsime gamtoje, tai po kiek laiko mus sups nebe graži gamta, o didžiausi šiukšlių kalnai.“ (**Tadas, 9 kl.**)

„Manau, kad žmonėms trūksta sąmoningumo. Meilę gamtai, kaip ir meilę motinai, reikia ugdyti nuo mažų dienų.“ (**Donatas, 10 kl.**)

„Prie gamtos išsaugojimo prisidedame ir mes, jaunieji šauliai. Spalio mėnesį buvo surengta Labės ežero švarinimo akcija. Mes plaukėme valtimis ir rinkome maišus šiukšlių, kurias iš ežero traukė narai. Šiukšlių (mašinų dalių, butelių, kibirų ir kt.) ištraukėme apie toną.“ (**Gaudėntas, 10 kl.**)

„Gamtą reikia skaityti lyg knygą, kurios kiekvienas puslapis prasmingas.“ (**Laimis, 10 kl.**)

Utenos rajono agentūros vedėjas Eimantas Puodžiukas įteikia padėkos raštą aštuntokui Matui Vijeikiui.

O šiose nuotraukose tai, kuo didžiulis negalime.

Apie sportinę veiklą

Jūratė Šinkūnienė, sportinio darbo organizatorė

Vasario mėnesį prasidėjo Lietuvos seniūnijų sporto žaidynės. Jų tikslas – pasiekti, kad šalies gyventojai organizuotai ir sistemingai sportuotų. Šių žaidynių uždaviniai – skatinti sporto plėtrą šalies regionuose, puoselėti kūno kultūrą ir sportą, nustatyti sportiškiausias Lietuvos seniūnijas. Šių žaidynių dalyvių amžius – 18 metų ir vyresni.

Varžybos Utenos rajono seniūnijų tarpe prasidėjo vasario 28 dieną šaškių varžybomis. Tauragnų šaškininkai (Aleksandras Grigonis, Bronislava Sliesoravičienė ir Povilas Šinkūnas) iškovojo trečiąją vietą (varžėsi aštuonios seniūnijos).

Kovo pradžioje vyko šachmatų ir stalo teniso varžybos. Tauragnų seniūnijai atstovavo Aleksandras Grigonis, Aldona Kirkienė ir Žymantas Trimonis. Galbūt kitais metais jie taip pat iškovoys prizinę vietą. Gaila, kad Tauragnuose neatsirado norinčių ir galinčių žaisti stalo tenisą. Varžybose dalyvauti vieniems sutrukdė darbas, kitiems – mokslas. Kviečiu gyventojus dažniau ateiti į kultūros centrą žaisti stalo tenisą, dalyvauti šaškių – šachmatų klubo veikloje, tinklinio treniruotėse.

Šiuo metu tinklinio treniruotės lanko dvi komandos (vyresniųjų). Kitos dvi komandos (jaunimo) ne visada laikosi nustatyto treniruočių grafiko, bet tikiuosi, kad vasaros metu bus daugiau norinčių treniruotis už kultūros centro esančioje tinklinio aikštelėje. Kovo viduryje vyko seniūnijų tinklinio varžybos. Čia puikiai sekėsi mūsiškiams. Į varžybas susirinko keturios moterų ir aštuonios vyrų komandos. Moterų komandoje žaidė Vijolė Budvytienė, Aldona Tartilienė, Vaida Vaitiekėnienė, atsargine teko būti man. Mūsų komanda nugalėjo, įveikusi pernai metų lyderes – Utenos komandą, ir į Tauragnus parsivežė taure. Vyrų komanda, kurioje žaidė Rimas Jackūnas, Vaidas Petrauskas, Povilas Šinkūnas ir Tomas Vaišnora, iškovojo garbingą antrąją vietą, finale nusileidusi vyžuoniškiams.

Kovo pabaigoje vyko smiginio (jėgas išbandė Šarūnas Grabauskas, Vaidas Petrauskas, Audronė Vadišienė) ir rankų lenkimo (seniūnijai atstovavo Aldona Kirkienė ir Vaidas Petrauskas) varžybos. Nors prizinių vietų iškovoti nepavyko, džiaugiamės pristatę komandas varžyboms.

Dar teks dalyvauti futbolo, krepšinio, seniūnų dvikovės varžybose. Linkiu visiems sėkmės.

Tai, ką vieni pastato, kiti griaua ir laužo.

Labės ežero „lobiai“.

Ar atpažįstate šį Tauragnų kampelį?
Fotografuota vasarą.

Tauragiškės tinklininkės.

Tinklininkų vyrų komanda.

Tauragnų šachmatininkai.

Bronė Juknevičienė

Tai aktualu

Baigiasi Gavėnios metas, Tauragnų kultūros centre į vakarones vėl pradės rinktis tauragniškiečiai. Reikia tik džiaugtis, kad vakaronių vyksta nemažai: kviečia ir Kultūros centras, ir Tauragnų krašto bendruomenė. Tik štai nebe pirmą kartą iškyla klausimas: ką daryti, jei skelbime, kviečiančiame į vakaronę, būna prašymas ko nors atsinešti? Apie tai klausiu tauragniškių, kurie dažnai dalyvauja renginiuose. (Mintys neredaguotos, tokios, kokias išsakė žmonės).

Onutė Katinienė. Labai patinka, kad būna su valgiais. Kiekviena moteriška sugalvoja ką nors nauja: ir senovinių valgių, ir dabartinių. Pasidaro kaip kultūrinis paveldas. Net įdomu, galima paklausti, kaip vienas ar kitas valgis gaminamas, pasimokyti. Yra labai išradingų moterų. Gal kas neina į vakarones, tai tiems ir atrodo, kad nereikia.

Genė Mačiulevičienė. Esu vyresnio amžiaus, dabar retai kur nueinu. Gal gerai šeimininkei norisi pasirodyti, tai ir nusinešti nieko prieš. Nusinešti vaišių gal būtų galima kokiom išimtinom progom. Eiti į parduotuvę ir pirkti tikrai nebūtina.

Alfonija Levčenka. Moterys parodo, ką sugeba. Tik per daug nereikia neštis. Įdomu pamatyti, ką moterys atsineša, paragauti, paklausinėti. Jei pati išsikupu ką nors – tai dar įdomiau, o ir nusipirkti irgi nedaug kainuoja. Gera pabūti su visais. Vakaronės gali ir dažniau būti. Įdomu.

Ona Vaišnorienė. Gerai, kad žmonės atsineša. Kas ką turi, tai ir padeda ant stalo. Aš tai visai nežiūriu, kieno kas padėta. Svarbiau pabendrauti.

Vanda Juškienė. Nematau nieko blogo. Nėra jokio skirtumo, ar namie pasidėsi ką ant stalo draugams pavaišinti, ar kultūros centre. Juk keliom dienom nesineši. Jei turiu laiko – einu į renginius, bet nesuku galvos dėl valgio nusinešimo. Nusinešu bet ką, man tai visai nesvarbu. Niekas gi nenurodinėja. O jei ir nenusineši, išvartyta nebūsi.

Aldona Kirkienė. Yra nemažai renginių, kai norisi ilgiau pabūti, nei numatyta oficialioje programoje. Tuomet labai tinka karštos arbatos puodukas ar sumuštinis. Tačiau ne visi žmonės tai supranta ir priima. Maisto atsinešimą lygina su „duoklės“ atidavimu už tai, ką išgirs ar pamatys renginio metu. Dažnai po renginio ištuštėja salė ir būna taip, jog atsinešęs lauknešėlį pareina namo nė neparagavęs. Todėl tarp žmonių jaučiamas susikaustymas, nedrąsa, varžymasis. Manau, renginių organizatoriai apie tai turėtų atviriau kalbėtis su žmonėmis.

Inga Šinkūnienė. Man nepatinka, kad reikia atsinešti valgio. Buvo situacijų, kai saviveiklininkai tiesiog privalėjo ką nors nešti. Aš pati jaučiuosi nesmagiai, kai reikia nešti, nesmagiai jaučiuosi, kai ir nieko nenusinešu. Man ne tas pats, ką nusinešiu padėti ant stalo. Bet ką gali atsinešti pabuvimui prie arbatos puodelio po repeticijų. Bet einant į vakarones, kur daug žmonių, tai jau įpareigojimas. Savam rate paprasčiau, o dideliame būry man nesmagu. Man atrodo, kad ir lenktyniavimas atsiranda, kas geriau ar kas daugiau atsineš.

Giedrė Tubelienė. Nematau nieko blogo. Suėjus galima pabendrauti ir prie stalo su sumuštiniais. Tai visų bendros šventės. Kiek kas gali, kiek nori, tiek ir atsineša. Valgio atsinešimas tik priedas prie vakaronės. Aš mėgstu pabūt, padainuot, pašokti. Jei noriu, galiu ir blynų išsikepus padėti ant stalo, man visai nesvarbu, kas yra ant stalo. Maistas tik smulkmena. Jei nenori nešti, tai ateik ir linksminis be valgių ir gėrimų. Didesnė problema – nenoras ateiti, o tada jau ieškoma pasiteisinimų, kodėl neinu. Ačiū tiems, kas organizuoja vakarones. Tik tegu dar būna sveikatos šokti ir dainuot.

Ačiū visiems, kurie sutiko pasakyti savo nuomonę. Džiugu, kad žmonės kalbėjo ne tik apie to lauknešėlio atsinešimą, bet ir apie galimybę pabendrauti, pasilinksminėti. Apibendrinti nesinorėtų, nes žmonių, apsilankančių renginiuose Kultūros centre, yra žymiai daugiau, negu čia išsakė savo nuomonę. Daug jų mielai padeda ant stalo atsineštą lauknešėlį, bet ir ne vienas, pakviestas puodeliui arbatos, išeina pro duris. Diskusija nebaigta, reikėtų surasti progą apie tai pasišnekėti. Jei kas norėtų išsakyti savo mintis, prašom rašyti ar išsakyti žodžiu šio straipsnelio autorei, jūsų mintys bus išspausdintos kitame laikraščio numeryje.

Bendruomenės gimtadienio šventėje ir vaišnomės, ir šokome.

Komentaras

Peržiūrėdama atneštą medžiagą perskaičiau moterų mintis. Ši diskusija galėtų būti tęsiama. Žinoma, nebūtinai laikraštyje, bet ir bendruomenės susirinkimų metu žmonės turėtų drąsiau reikšti savo nuomonę. Man pačiai, o ir daugeliui mano pažįstamų, tikrai nesudaro kažkokių nepatogumų po renginio pasivaišinti prie bendro stalo. Tai netgi smagu. Man atrodo, kad niekas neskaičiuoja, ką atsinešei (ar neatsinešei), ir aš lenktyniavimo niekada nejaučiau. Labai pritariu nuomonei, kad valgio nereikia sureikšminti, tai tikrai nėra svarbiausia. Bet pati esu išklausiusi įvairių nuomonių, netgi tokių, kad prašymas atsinešti kažką padėti ant stalo, tiesiog atbaido žmones nuo renginių. Gal tikrai organizatoriai nemoka paaiškinti žmonėms, o gal mes patys nusiteikę tik kritikuoti?

Dar apie kitą, pavadinkime, problemą. Laikraštyje mes sveikiname žmones su jubiliejais. Man tai atrodo gražu. Tačiau girdėjau ne vieną nuomonę, kad to daryti nereikėtų – paskui, atseit, aptarinėjama, kaip ta ar kita moteris atrodo... Aišku, tų metų nemažai, bet kur mes nuo jų pabėgsime? O jei kiti mūsų metus sužino – ar nuo to kas pasikeičia? Man atrodo, reikia tik džiaugtis, kad sulaukiame gražių jubiliejų, juk jei tik mąstysime apie tai, kiek tų metų daug, jų tikrai nepamažės, tik sau nuotaiką gadinsime. Kita vertus, argi taip labai svarbu, ką kiti pagalvos? Žinom, kad yra miestelyje taškų, kur sueina visos „svarbios“ naujienos. Visada atsiras žmonių, kuriems kitų gyvenimų aptarinėjimas suteikia kažkokią prasmę. Gal taip pajavirina savo nuobodų gyvenimą?

Šikart tiek. Diskutuokime.

Tai įdomu (parinkta iš interneto)

Kovo 25 d.

Apytikriai šią dieną į Lietuvą paskrenda gandrai. Gandras tarsi išvaiko paskutinius žiemos ledus. Tikėta, kad pirmą kartą pamatytas gandas gali daug nulemti visiems metams. Jei pirmą kartą pamatai gandrą skrendantį – viskas puikiai ir sparčiai seksis. Jei pirmą kartą pamatai gandrą tupintį – viskas šiemet eisis iš lėto.

Netekėjusios merginoms pamatytas skrendantis gandas reiškė, kad jos šiemet išteks. Tupintis – kad dar tebetupės savo tėvų namuose. Mokiniui

skrendantis gandas – kad sėkmingai „perskris“ į kitą klasę. Stovintis – kad pasiliks toje pačioje klasėje antriems metams.

Balandžio mėnesio orai (senolių išmintis)

Žąsys skrenda aukštai – bus daug vandens, žemai – mažai.
Balandis šlapias – bus geras arimas.
Balandį pamiškėse guli sniegas – lauk lietingos vasaros.
Su saule pirmasis griaustinis nugriaudėjo – pievose žolės priaugs.
Balandis šlapias – bus geras arimas.

Balandį pamiškėse guli sniegas – lauk lietingos vasaros.

Stebėkite gamtą ir sodinkite daržus.

Agurkus. Gandrui sugrįžus. Alyvoms sužydus.
Ankstyvasias bulves. Kregždei parlėkus.
Pomidorus. Alyvoms, erškėčiui sužydus
Česnakus. Kregždei parlėkus, ievai sužaliavus.
Morkas. Kikiliui parlėkus.

Lietuvos temperatūrų rekordai

MĖNUO	SAUSIS	VASARIS	KOVAS	BALANDIS
Karščio rekordai	+12,6 (2007)	+16,5 (1990)	+21,8 (1968)	+28,8 (1950)
Šalčio rekordai	-40,5 (1940)	-42,9 (1956)	-37,5 (1964)	-23,0 (1963)
MĖNUO	GEGUŽĖ	BIRŽELIS	LIEPA	RUGPJŪTIS
Karščio rekordai	+34 (1892)	+35 (1885)	+37,5 (1994)	+36 (1992)
Šalčio rekordai	-6,8 (1965)	-2,8 (1997)	+0,9 (1971)	-2,9 (1966)
MĖNUO	RUGSĖJIS	SPALIS	LAPKRITIS	GRUODIS
Karščio rekordai	+32 (1992)	+26 (1985)	+18 (1968)	+15,6 (1982)
Šalčio rekordai	-6,3 (1993)	-19,5 (1956)	-23 (1998)	-34 (1969)

Pasijuokime

Vyras skambina namo:

- Brangioji, šiandien žada ateiti mano viršininkas, nepagailėk išlaidų...

Kai vakare vyras grįžta namo, žmona klausia:

- Tai kur tas tavo viršininkas?
- Atleisk, brangioji, aš tik norėjau skaniai pavalgyti.

Žmona grįžta namo uždususi:

- Siaubas! Apėjau visas parduotuves ieškodama tau dovanos, o parduotuvėse viskas tik man!

Žmona klausia vyro:

- Ar aš ideali moteris?
- Taip, netgi per daug.
- Kiek tas per daug?
- Kokiais 50 kilogramų.

Įstaigoje:

- Petraitai, kodėl atėjai į darbą, taigi tavo uošvienės laidotuvės?
- Pone viršininke, manau, kad darbas svarbiau už malonumus.

Šio numerio leidybą dalinai parėmė

Osvaldas Katinas.

Dėkojame.

Nuotraukos Danguolės Grabauskienės, Eugenijos Kamarauskieneš,
Aldonos Kirkienės, Žymanto Trimonio, Vitos Zarankienės.

Paruošė Danguolė Grabauskienė.

Spausdino UAB „Utenos Indra“